

LVAF projekts „Dabas aizsardzības plānu izstrāde dabas liegumiem “Rušonu ezera salas” un “Lielais Pelečāres purvs”, un dabas aizsardzības plāna aktualizēšana dabas liegumam „Jašas-Bicānu ezers”

Uzraudzības grupas 1. sanāksme par dabas lieguma „Jašas – Bicānu ezers” dabas aizsardzības plana aktualizēšanu

Protokols
17.12.2015.

Norises vieta: Riebiņu kultūras centra mazā zāle, Saules iela 8a
Sanāksmes sākums: 13:20

Dalībnieku saraksts – pielikumā
Sanāksmi vada – Uldis Valainis
Protokolē – Kristīna Aksjuta

Uldis Valainis: Atklāj sanāksmi. Dod vārdu ekspertiem īsam ziņojumam par veikto ekspertīzi dabas lieguma teritorijā, konstatētajām sugām un paredzētajiem apsaimniekošanas pasākumiem.

Pēteris Evarts-Bunders: informē klātesošos par konstatētajiem īpaši aizsargājamiem biotopiem un vaskulāro augu sugām, kas konstatētas teritorijas apsekošanas laikā. Informē, ka kopumā teritorijā konstatēti pieci biotopu veidi tai skaitā viens zālaju biotops. Visiem konstatētajiem mežu biotopiem saglabāšanās teritorijā vērtējama kā laba. Ievērojamākā vērtība no dabas aizsardzības viedokļa saistīs ar ES nozīmes aizsargājamo biotopu Ozolu meži 9160, kam ir izcila reprezentatīvitatē lieguma teritorijā.

Pēteri Evarts-Bunders: informē, ka lieguma ezeros vērojami arī negatīvi procesi – pastiprināta organisko vielu uzkrāšanās un tam sekojoša ezera aizaugšana, sevišķi tas sakāms par Jašas ezeru, kur, salīdzinot ar pētījumiem pirms desmit gadiem (datu vākšana iepriekšējam dabas aizsardzības plānam) ir pilnībā izzudušas hidrillu audzes.

Guna Novika: interesējas, kā Kastires aizprosts ir ietekmējis lieguma teritoriju? Hidrillu skaita izmaiņas ietekmēja piesārņojums, vai ūdens līmeņa maiņas?

Juris Soms: skaidro, ka ietekme uz ūdenstilpni ir atkarīga no hidrobūvebūves ekspluatācijas. Nemot vērā, ka ezeriem ir ļoti dažādi tilpumi, tad arī ezeru ‘reakcija’ tai skaitā uz piesārņojumu, ir ļoti atšķirīga.

Pēteris Evarts-Bunders: skaidro, ka, ja galvenais ietekmes veids būtu tikai piesārņojums, tad izzustu arī mieturaļģes, kas ir ļoti jūtīgas pret piesārņojumu. Nēmot vērā, ka nav novērota mieturaļģu populācijas būtiska samazināšanās, tad visdrīzāk mieturu hidrillas izzušanas galvenais iemesls varētu būt paaugstināta duļķainība, jo hidrillām nepieciešams dzidrs ūdens.

Pēteris Evarts Bunders: informē klātesošos, arī par liegumā konstatētajām īpaši aizsargajamo ķerpju atradnēm. Informē, ka apsekošanas laikā konstatēts, ka salīdzinot ar vēsturiskajiem datiem ir samazinājies parastā plaušķerpja atradņu skaits. Lielākā ķerpju daudzveidība konstatēta Zeinišķu pussalā.

Gaidis Grandāns: informē uzraudzības grupas locekļus par ornitofaunas ekspertīzi dabas lieguma teritorijā. Informē, ka no īpaši aizsargājamiem putniem lieguma teritorijā pierādīta melnās klijas ligzdošana, tas saistīta ar mazo antropogējo traucējumu pussalā. Vairums konstatētās īpaši aizsargājamās putnu sugas saistītas ar platlapju mežiem. Pats ezers putnu faunas ziņā ir nabadzīgs.

Uldis Valainis: Lūdz precizēt, ieteikumu noteikt uzturēšanos liegumu teritorijā melnās klijas ligzdošanas peridā, vai tas ir nepieciešams, nēmot vērā, ka šī ir lieguma teritorija?

Guntis Aksmentiņš: precizē, ka ja tiek uzlikti uzturēšanās ierobežojumi, tad ir jādomā par kontroli.

Uzraudzības grupa apspriežas un vienojas, ka sakarā mazo atropogēno ietekmi pussalas teritorijā nav nepieciešams uzlikt papildus ierobežojumus teritorijas apmeklējamam.

Uldis Valainis: informē par saņemtajiem zivju faunas, zīdītāju faunas un bezmugurkaulnieku faunas ekspertu iesniegtajām atskaitēm, konstatētajām sugām utt.

Guntis Akmentiņš: interesējas, vai nākamajā gadā arī ir plānota teritorijas apsekošana?

Uldis Valainis: skaidro, ka teritorijas apsekošanas plānotas veikt arī 2016.gadā. Lūdz klātesošos informēt plāna izstrādātajus, ja gadījumā ir nepieciešmi kādi papildus dati par lieguma dabas vērtībām, lai paredzēto apsekojumu laikā varētu tam pievērst papildus uzmanību. Uz doto brīdi viens no ierosinātajiem apsaimniekošanas pasākumiem ir teritorijā konstatētā ES nozīmes īpaši aizsargājamā biotopa *6270 Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* attīrišana no krūmu apauguma un turpmāka pļaušana.

Jānis Kotāns: informē klātesošos, ka bioloģiski vērtīgo zālāju platību maksājumu saņemšanai definētā minimālā platība ir 1 ha, tādēļ lūdz apsekošanas gaitā vēlreiz precizēt biotopa platības.

Guna Novika: interesējas, vai šai pļavai ir viens īpašnieks vai vairāki?

Jānis Kotāns: informē, ka konkrētā pļava ir sadalīta vairākos kadasta numuros, tāpēc nepieciešams precizēt zemes īpašniekus.

Pēteris Evarts-Bunders: informē, ka nepieciešama apsaimniekošana lielziedu uzpirkstītes dzīvotnes atēnošanai. Paktiski, tā būtu stigas tīrišana uz kuras konstatētas lielziedu uzpirkstītes atradnes.

Sandra Līckrastiņa: norāda, ka precīzi jāatzīmē poligons, kurā plānota apsaimniekošanas aktivitāte.

Guna Novika: norāda, ka plānā ir jānorāda Kastīres hidrotehniskās būves radītā ietekme.

Uldis Valainis: norāda, ka to ir paredzēts veikt atbilstoši Riebiņu novada domes 2011. gadā pēc VVD Daugavpils RVP prasības izstrādātajam preventīvo pasākumu plānam tiešu kaitējuma draudu novēršanai dabas liegumu „Jaša” un „Jašas un Bicānu ezers” dabas vērtībām. Finansējuma trūkuma dēļ preventīvo pasākumu plānā iekļautos pasākumus līdz šim pašvaldībai nav bijusi iespēja realizēt. U. Valainis informē, ka dabas aizsardzības plānā kā atsevišķas aktivitātes varētu būt iekļauti arī izstrādātajā preventīvo pasākumu plāna iekļautie pasākumi.

Uzraudzības grupa vienojas, ka aizsprosta ietekme iespēju robežās jāatrunā plānā un nepieciešams izvērtēt, kādi apsaimniekošanas pasākumi būtu iekļaujami plānā saistībā ar Kastīres hidrotehnisko būvi.

Inese Reitāle: skaidro, ka ezeram nav būtiska piesārņojuma no apkārtējās vides, jo apkārt ir tikai viensētas, un attīrišanas iekārtas atrodas jau aiz aizsprosta. Informē, ka pašvaldība plāno infrastruktūras objektu izveidi Jašas ezera krastā. Pašvaldības plānotos pasākumus būtu būtiski iekļaut dabas aizsardzības plānā.

Vairāk jautājumi un komentāri neseko.

Plāna izstrādes darba grupa pieņem zināšanai uzraudzības grupas locekļu komentārus un ieteikumus.

Uldis Valainis: pateicas klātesošajiem un slēdz sanāksmi.

Sanāksmes vadītājs

Uldis Valainis

/paraksts, atšifrējums/

Sanāksmes protokolētājs

Kristīna Aksjuta

/paraksts, atšifrējums/

17.12.2015.